

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 62 M
 Z dostawą w miejscu 65 M
 Z prz. sylką pocztową 68 M
 Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 124 M
 Z dwurzędową dostawą
 w miejscu 132 M
 Z przesyłką pocztową 136 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPLĄCONO RYCZAŁTEM**CENA NUMERU POJEDYNCZEGO****3 Mk.****GAZETA****PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 7 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 4/1
 Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 8-taj rano do godz. 7-maj wieczór. — Telef. redakcyjny Nr. 15

Nr. 5391.**Lwów, piątek 20 sierpnia 1920****Rok XI****Nieprzyjaciel cofa się w popłochu z pod Warszawy!****XVI armia bolszewicka doszczętnie rozbita!****Olbrzymia zdobycz wojenna rośnie z każdą chwilą!****Pułtusk, Siedlce, Międzyrzecz, Włodawa odzyskane!****XVI. armia bolszewicka między Karczewem a Dęblinem doszczętnie rozbita!**

II armia porzuciła oblężenie Warszawy i cofa się na wschód.

Wzięto: 10.000 jeńców — 200 karabinów — 30 armat.

Warszawa, 19. sierpnia.

(Telef.) (G) Ze sztabu generalnego informują: Jedna z czterech armii osaczających Warszawę została doszczętnie rozbita. Druga armia odstąpiła od oblężenia Warszawy i cofa się na wschód. Jestto wynik dwudniowej krwawej akcji wychodzącej na linii Wieprza od Dęblina do Kocka na północ. Do środy rano po dwudniowym boju wojska nasze t. j. 14 dywizya wielkopolska od południa odrzuciła 16-tą armię bolszewicką, która wypełniła odcinek między Dęblinem a Karczewem (południowa flanka przyczółka warszawskiego) na 15-tą dywizję wielkopolską w Karczewie. W tem starciu armia bolszewicka została zniesiona i w tej chwili przedstawia tylko luźne gromady, cofające się lub ukrywające się jeszcze po lasach. 10.000 jeńców, 200 kuli, 30 armat i cały tabor armii, który się jeszcze nie da obliczyć wpadł w nasze ręce. Nasze straty niewielkie. Naczelnik Państwa, który kierował operacjami osobiście, powrócił przed południem do Warszawy. Jeszcze rano automobil Naczelnika Państwa przejeżdżał przez tereny, na których toczyły się ostatnie walki, tak, że chwilami groziło niebezpieczeństwo osobie Naczelnika. W przejeździe mieszkańcy miejscowości oswobodzonych, a zwłaszcza Garwolina i Mińska Mazowieckiego urządziły Naczelnikowi entuzjastyczne przyjęcie.

Na północ od Modlina w pomyślnych walkach dnia 18. b. m. oddziały nasze wzięły z sobą 1.500 jeńców, 30 karabinów maszynowych i 1 działo. Wyróżniła się głównie grupa pułk. Dreschera, która pod Babaszewem wykonała śmiałą szarżę kawalerzycką, rozbijając całkowicie całą brygadę sowiecką. Opuszczając pod naszym naporem Pułtusk, bolszewicy wywieźli ze sobą burmistrza i wszystkich księży.

Na przyczółku warszawskim zepchnięto nieprzyjaciela stojącego u wrót stolicy, zmuszając go w tym rejonie do pospiesznego odwrotu. Dnia 17. b. m. wieczorem oddziały poznańskie zajęły Nowomińsk. Z wkraczającymi patrolami wjeżdżał do miasta dowódca frontu północnego gen. Haller, entuzjastycznie witany przez wyzwolonych mieszkańców.

FRONT ŚRODKOWY: Armie frontu środkowego kontynuują zwycięski swój pochód w kierunku północnym. Kałuszyn, Siedlce, Międzyrzecz, Wisznice i Włodawa są w naszym ręku. Zdezorientowane oddziały nieprzyjacielskie napotykać ze wszystkich stron na oskrzydlające uderzenia naszych kolumn, ulegają stopniowo zupełnemu rozbięciu. Dotychczas dywizje sowieckie 57 i 58 oraz kombinowana 8-ma zostały doszczętnie zniszczone. Zdobycz frontu środkowego sięga cyfry 5.000 jeńców, 20 dział, 70 karabinów maszynowych oraz olbrzymi tabor. Ilość ta z każdą chwilą się powiększa.

Nieprzyjaciel cofa się szybko**z przyczółka warszawskiego!**

Pułtusk, Siedlce, Międzyrzecz, Włodawa odzyskane!

Trzy dywizje bolszewickie doszczętnie zniesione!

Komunikat Sztabu generalnego

Warszawa, 18. sierpnia.

(PAT). **FRONT PÓŁNOCNY:** Oddziały pomorskie rozpoczęły energiczną kontrakcję w kierunku na Brodnicę, zajęta przez nieprzyjaciela.

W rejonie Lipna, Sierpca i Raciąża lotnicy nasi zaobserwowali ruchy nieprzyjaciela w kierunku wschodnim.

FRONT POŁUDNIOWY: Dzień 18. b. m. upłynął bez znaczniejszych starć bojowych. Wojska nasze przegrupowują się celem odparcia nieprzyjaciela, posuwającego się w kierunku Lwowa.

NACZELNE DOW. WOJSK POLSKICH SZTAB GENERALNY.

58 dywizja bolszewicka w rejonie Puhaczowa i Tarnowa zupełnie rozbita!

Lublin, 18 sierpnia.

(PAT.) Sekcja polityczno-prasowa, oddział II. Dowódczyna frontu środkowego komunikuje: W związku z rozpoczętą wczoraj naszą kontrakcją, oddziały nasze

w blyskawicznym ataku zajęły Włodawę o godzinie 24.

Dywizja 58 bolszewicka,

skoncentrowana w rejonie Puhaczowa i Tarnowa wskutek zajęcia Włodawy

została otoczona

i odcięta od północy i od północnego wschodu. Wspólną akcją jednej z dywizji Legjonów i grupy gen. Bałachowicza dywizja ta została

kompletnie rozbita.

Wzięto przeszło 700 jeńców, w tem jednego dowódcę brygady, wielu oficerów, 26 karabinów maszynowych, liczny tabor, zakłady sanitarne oraz archiwum dywizyjne. Na placu zostało

mnóstwo zabitych;

między innymi znalazłono dowódcę II. brygady tej dywizji i komisarza dywizyjnego, żyda. Resztki rozbitków, rozperzchniętych po lasach, wylapuje się. Według wiadomości otrzymanych z sąsiedniego odcinka,

zajęty został Luków.

Dwóch oficerów, poruczników 3-go szwadronu 7-go pułku ułanów lubelskich Aleksander Bielński i Michał Stawisz-Pochorski w drodze do pułku został napadnięci przez patrol bolszewicki za miasteczkiem Łęczną i zamordowani.

Oficerowie bronili się do ostatka.

Żołnierz, który im towarzyszył, żyje, lecz otrzymał 4 strzały i 5 cięć szablą. Ze względu, że porucznik Bielński należał do rodziny bardzo poważnej w Lublinie i Lubelskiem, śmierć bohaterskiego oficera wywołała nadzwyczajne wrażenie.

Mińsk Mazow. witał kwiatami powracającego żołnierza polskiego.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m). Korespondenci wojenni nadesłali z frontu następujące relacje z Mińska Mazowieckiego: Zbliżamy się do Mińska. Grzechot karabinów maszynowych. Na widnokręgu sylwetki uciekających kozaków. Między stacją Demby a Mińskiem nie ma śladu zniszczenia. Pod wpływem uderzenia wojsk naszych bolszewicy uciekają tak szybko, że tym razem minęły mieszkańców rekwizycje ze strony krasnoarmiejców. Ciwila senniejszej kanonady armatniej, a nasze patrole wchodzą do miasta. Na ulice wyległa cała

ludność. Na polskich żołnierzy syją się zawsze kwiaty. Kobiety ze łzami w oczach wynoszą poczęstunki. Przejeżdżającego autem gen. Hallera wita ludność niemilkącymi okrzykami. Mińsk Mazowiecki pozostawał pod rządami bolszewickimi tylko przez 4 dni, tj. od 13. bm., mimo to rządy te zapisały się w pamięci mieszkańców strasznie. Natychmiast po wkroczeniu czerwonej armii przyjechała do Mińska czerewycyżka, rozpoczęły się rabunki, rekwizycje, rewizje, wywiezi no około 25 osób, między nimi burmistrza, komendanta straży Obywatelskiej i innych.

1000 pocisków padło Włodawek!

Z okolic miasta wypędzono bolszewików.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m). „Kurier Polski” donosi z Włodawki: Miasto przeszło dzień grozy. Baterie bolszewickie ukryte na wzgórzu, leżące na prawym brzegu Wisły rozpoczęły regularne ostrzeliwanie Włodawki. W ciągu kilku godzin padło około 1000 pocisków, od których uległo zniszczeniu kilkanaście domów. W pałacu biskupa wybuchł ogień, który zniszczył połowę budynku. Kilkanaście osób odniosło bądź cięższe, bądź lżejsze obra-

żenia. Z naszej strony niezwłocznie przedsięwzięto kontrakcję. Pod osłoną dział załoga Włodawki po uporczywej i długotrwałej walce ruszyła przez Wisłę, wypędzła bolszewików z przedmieścia Szpetal i zajmując ich pozycje przyla uciekających nieprzyjaciół gęstym ogniem. Huk armat rozlegał się do godziny 8 wieczorem. Dopiero w nocy z wtorku na środę zapanował spokój. Z okolic Włodawki bolszewików wypędzono w zupełności.

Bolszewicy atakują w kilku szeregach.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m) Szyki bojowe bolszewickie, na które natrafiali kontratak pod Radzyminem, stanowią kolumny składające się z kilku szeregów żołnierzy. Przestrzenie między szeregami wyno-

sity 120 do 180 kroków. Atak naszych oddziałów na te kolumny był tak energiczny, że niejednokrotnie przerywał bagnietami trzy do cztery takich szeregi.

NIEBEZPIECZEŃSTWO BOLSZEWICKIE DLA POMORZA MINĘŁO.

Toruń, 13 sierpnia.

(PAT.). Wojewoda pomorski ogłasza: Na podstawie szczegółowych informacji kompetentnych organów wojskowych mogę dać ludności zapewnienie, że na razie niebezpieczeństwo bolszewickie dla Pomorza minęło i o ile cała ludność Pomorza swój obowiązek spełni, niebezpieczeństwo nie wróci. Wróg zostanie wyparty nie tylko z po-

łudniowo-wschodniego kąta naszego województwa, lecz także z całej Polski. Jesteśmy ufni w pomoc Bożą. Celichowski, wojewoda pomorski.

NA POMORZU NIEMCY POMAGAJĄ BOLSZEWIKOM.

Toruń, 13 sierpnia.

(PAT.). Komunikat dowództwa obozu warownego Torunia: Na ogół sytuacja bez zmiany. Kowalewo do którego podsuwała się bolszewicy,

zostało wczoraj wieczorem obsadzone przez załogę toruńską, przyczem 3 Niemców rozstrzelano, którzy dawali znaki bolszewikom i przecinałi przewodnik telegraficzny. Podp. Dowództwo obozu warownego Toruń. Mauser, gen. podpor.

BOLSZEWICY JUŻ ZDOBYLI LWÓW!!!

Wiedeń, 18 sierpnia.

(PAT.). „N. Fr. Presse” donosi z Dziadowa, że Lwów po trzykrotnym szturmie miał być zdobyty przez Rosyan. Dziennik zauważa, że wiadomość ta jest nieprawdziwa, oraz że do tego rodzaju niestwierdzonych pogłosek, które w ciągu obecnej wojny były rozpuszczane w zamiarach tendencyjnych, a później okazały się nieprawdziwymi, nie należy przykładać wielkiej wagi.

WOJSKA NASZE NA OBRONNYCH POZYCYJACH POD LWOWEM.

Lwów, 19 sierpnia

„Gazeta Lwowska” donosi z d. 18 bm.: Jak wynika z komunikatu Naczelnego Dowództwa, rozpoczęły się między Bugiem a Lwowem walki z przednimi oddziałami jednej dywizji nieprzyjacielskiej.

Nasze oddziały wykonując opracowane rozkazy, zajęły, względnie odeszły na pozycje obronne asekurujące Lwów.

Z ruchów oddziałów nieprzyjacielskich można wnosić, że w niedługim czasie nastąpi zetknięcie i starcie z nieprzyjacielem w rejonie obronnym Lwowa.

NADSIŁANE.

KLASOWE Mk. 600.000, 400.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000,
WYGRANE 50.000, 40.000 itd. łącznie 3300 wygranych w kwocie Mk. 25,385.000
przyznają na V klasę (ostatnią) I. Polskiej Loterii Klasowej
DRUGI LOS WYGRYWA.
Ciągnięcie codziennie od 13 września do 9 października 1920 roku.
Cena losów: 1/2 Mk. 200—, 1/4 Mk. 100—, 1/8 Mk. 50—
Wysyłka losów za poprzednictwem przekazaniem należności lub za zaliczką.
Zamówić najszybciej. Jak długo zapas starzy w kolekturze Loterii Państw. P. HAUSHMAN w Przemyślu, Plac Na Bramie I. 5. 3937

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
Sykustka 17, tel. od 8-9 i od 11-6. 4073

APOLLO
Jeszcze tylko dziś i jutro!
Część II.
GALEŃNIK
Arcydzieło kinematograficzne podług Balsaca.
6 akt. największe, o napięciu 6 akt.
PAWEŁ WEGENER
najsłynniejszy artysta filmowy w gł. roli.

4109

REKLAMA
jest dźwignią handlu i przemysłu

PAMIĘTAJMY O PLEBISCYCIE!
Datki na plebiscyf przyjmuje Komitet Obrony Kresów Zach., Lwów, pl. Maryacki 10

Pod Warszawą otrzymali bolszewicy wprost straszny cios!

Nigdy w wojnie światowej nie widziano tak strasznego pobojuwiska jak pod Ciechanowem.

Warszawa, 19. sierpnia.

(Telef.) (m). Jak donosi „Naród“, oficerowie koalicyjni, którzy zwiedzili pole walki pod Ciechanowem, opowiadają, że nigdy jeszcze w czasie wojny światowej nie widzieli tak krwawego pobojuwiska. Bolszewików spotkał tu cios wprost straszny.

Cała Moskwa spodziewała się, że Warszawa zostanie wzięta, tymczasem ostatni komunikat bolszewicki przynosi coś innego. Nastąpiła zatem ogromna konsternacja

Ogromna konsternacja w Moskwie na wieść o klęsce bolszewickiej armii!

Warszawa, 19 sierpnia.

(Telef.) (m) Wczoraj dowiedział się Poznań drugą okrężną o wrażeniu, jakie wywarła w Rosji wiadomość, o wielkiej porażce bolszewików.

Cała Moskwa spodziewała się, że Warszawa zostanie wzięta, tymczasem ostatni komunikat bolszewicki przynosi coś innego. Nastąpiła zatem ogromna konsternacja

Ministrowie zwiedzają front.

Warszawa, 18 sierpnia.

(PAT.) Prezydium rady ministrów komunikuje: Dnia 16 b. m. minister aprowizacji Śliwiński zwiedził odcinek frontu pod Górą Kalwaryi i samo miasto. Ludność nadzwyczaj życzliwie witała przedstawiciela rządu, a pan minister w rozmowach z oficerami i żołnierzami stwierdził podniosły nastrój i rwanie się do walki naszych obrońców. Oficerowie pokazywali p. Śliwińskiemu bardzo pomysłowo urządzone i wygodne przykrycia dla naszych baterij i obsługi, doskonale maskujące nasze pozycje przed wywiadami wroga. Dnia 17 b. m. pan minister Śliwiński wraz z ministrem p. Peplowskim udali się na inny

odcinek frontu Mińska Mazowieckiego. Do miasta tego ministrowie przybyli równocześnie z gen. Hallerem i byli świadkami nadzwyczaj gorącego przyjęcia, jakie ludność zgotowała naszym walczącym wojskom, które wpuściły z Mińska Mazowieckiego barbarzyńcę. Ministrowie rozmawiali z jeńcami, których masowo prowadzono na tyły. Między innymi schwytano w Mińsku Mazowieckim komisarza bolszewickiego, który twierdził, że pochodzi z Mazowiecczyny. Ludność jednakże miejscowa utrzymuje, że jest on rodem ze Stanisławowa podlaskiego. Losem tego osobnika zajęły się zresztą kompetentne władze wojskowe. Podczas obu podróży na fronty, panowie ministrowie rozdawali żołnierzom przywiezione ze sobą papierosy i inne podarunki.

Ewakuacja Warszawy wstrzymana!

Warszawa, 18. sierpnia.

(PAT.) „Kuryer Poranny“ podaje: W związku z zwycięskim pochodem wojsk naszych wczoraj

wstrzymana została ewakuacja urzędów i urzędników. Wszystkie zarządzenia ewakuacyjne z zarządzeniami władz zostały odwołane.

Jak delegaci nasi jechali do Mińska?

Warszawa, 18. sierpnia.

(PAT.) Towarzyszący naszej delegacji pokojowej do Mińska przedstawiciel Polskiej Agencji Telegraficznej p. Grott komunikuje: Polską delegację pokojową przejechała linię frontu około godz. 7 rano. W punkcie omówionym czekali na nią wysłannicy komendy odnośnego odcinka frontowego. Po wręczeniu legitymacji udano się do Ścielec, a stamtąd do Białej szosą, następnie zaś drogą leśną, pełną wybojów. Przednie samochody dotarły w noc do Chabar, pozostałe zaś utknęły w drodze. Noc spędzili delegaci w samochodach. Za interwencją przewodniczącego delegacji przysłano pomoc. W niedzielę popołudniu udano się do Brześcia, gdzie na dworcu oczekiwał specjalny pociąg. W Brześciu stwierdzono legitymację i pełnomocnictwa, poczem w nocy nastąpił odjazd do Mińska.

Warszawa, 18. sierpnia.

(PAT.) Wydział prasowy Ministerstwa spraw zagranicznych nadsyła nam następujący telegram z radiostacji mińskiej: Ministerstwo spraw zagranicznych, Warszawa. Dnia 15. bm. wieczorem

delegacja pokojowa przybyła do Brześcia Litewskiego. Delegacja przejechała front 14. bm. o godzinie 6.45 rano, po sprawdzeniu pełnomocnictw delegacji wraz z personelem pomocniczym przybyli do Ścielec o godz. 1.30, skąd o godz. 5 popołudniu pojechali do Brześcia Litewskiego. Wskutek zerwanych mostów na szosie w Białej do Brześcia Litewskiego, delegacja zmuszona była jechać okrężną polną drogą, co znacznie opóźniło przyjazd delegacji do Brześcia. Ze wsi Hordowa, w odległości 20 km. od Brześcia Litewskiego delegacja oczekiwała od godz. 4 rano do 5 popołudniu na przybycie wszystkich samochodów w liczbie 17, które stały bardzo uciążliwą drogą. W Brześciu delegaci zajęli 3 przysotowane wagony osobowe, aby wyjechać do Mińska, dokąd mają przybyć w niedzielę. Delegację przyjęli na froncie i prowadzili do Brześcia przedstawiciele rządu sowieckiego, Mutin, Reinhold i Pikel. W Brześciu objął ich zadanie p. Szutko, przedstawiciel władzy politycznej dowództwa frontu zachodniego. Jako tłumacze występowali pp. Dalbor, Jabłoński i Kozł.

Radiowe połączenie z naszą delegacją nie dopisało!

Warszawa, 18 sierpnia.

(Telef.) (m) „Kuryer Polski“ dowiaduje się, że ministerstwo spraw zagranicznych w myśl porozumienia wysłało już do Mińska kuryera. Od delegacji polskiej oczekiwano z Mińska kuryera, alboważ radiodepeszy dopiero w ciągu dnia dzisiejszego. Dalej dowiaduje się dziennik, że podjęte w ciągu wtorku przez stację radiotelegraficzną warszawską próby połączenia się ze stacją iskro-

wa, którą naszą delegacja wzięła ze sobą do Mińska, spotykały się niepowodzeniem. Wobec tego dotycząca depesza wysłana została do radiostacji w Moskwie dla delegacji polskiej. Według dotychczasowych doświadczeń — ironizuje „Kuryer Pol.“ — należy przypuszczać, że powodem są warunki atmosferyczne, wywołane bitwą pod Warszawą.

WYJAZD PRZEDSTAWICIELI PRASY STO- LECZNEJ I ZAGRANICZNEJ.

Warszawa, 18 sierpnia.

(PAT.) Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Dnia 18 bm. o godz. 12 w południe wyjechali z Warszawy do Mińska korespondenci prasy zagranicznych: Morningpost, Temps, Liberte, Journal de Pologne, N. R. Courant, Public Ledger z Filadelfii, oraz Daily Mail, a dalej przedstawiciele prasy polskiej: Dr. Władysław Włoch (Kuryer Poranny), Tadeusz Zagórski (Naród), Jerzy Szapiro (Robotnik), Maksym Weronicz (Kuryer Polski).

PRASA NIEM. OBLEWA ZIMNĄ WODĄ SYM- PATYĘ BOLSZEWICKIE.

Nauca, 18 sierpnia.

(PAT.) Radio. Niemieckie pisma burżuazyjne ostrzegają przed sympatyzowaniem z rosyjskimi sukcesami wojennymi, szczególnie z pozostającą z nimi akcją wyzwolenia z pod polskiego jarzma. Takim wyzwoleniem wytworzy się tylko chwilowo nowe położenie, gdyż Francja stoi za Polską i będzie dążyć wszelkimi siłami do ponownego przywrócenia polskiego korytarza. Dzienniki żądają jak najchłodniejszego poprawnego stosunku wobec Rosji sowieckiej.

240 WAGONÓW AMUNICYJI ZATRZYMANO W KARLSRUHE.

Paryż, 18. sierpnia.

(PAT.) „Matin“ donosi ze Strassburga, że na dworcu w Karlsruhe znajduje się 240 wagonów francuskich z materiałami wojennymi i przybarami wojskowymi, przeznaczonymi dla Polski, Czechosłowacji i Rumunii. Tamtejsi urzędnicy kolejowi przeszkadzają wysyłce tych wagonów, uważając, że przewóz ich narusza neutralność Niemiec.

POZNAŃ EWAKUUE OSOBY BEZ STALYCH ZAJĘĆ.

Poznań, 18 sierpnia

(Telef.) (m) Dnia 1 września będą wyewakuowane z Poznania osoby, nie mające stałego zajęcia i powodujące przełudnienie.

Bolszewicy zaniepokojeni postępem Wrangla.

Obawiają się utracić zagłębie donieckie.

Gotowi już nawiązać z Wranglem przyjazne stosunki.

Wiedeń, 18 sierpnia.

(PAT.) ... K. Z. Berlina. Postępy gen. Wrangla zaniepokoiły prasę bolszewicką „Prawda“ pisze, że naczelna komenda musi powziąć szybko energiczne zarządzenia, aby przeszkodzić dalszemu posuwaniu się Wrangla, gdyż inaczej rząd musi się na to przygotować, że straci całe zagłębie Donieckie z kopalniami węgla. Rząd dał Kamieniewowi wskazówkę na wypadek, gdyby Wrangel stał się punktem środkowym rokowań. Mianowicie Kamieniew zaznaczył wyraźnie w piśmie do L. George'a, że zagadnienie Wrangla nie może być żadną miarą włączone do kwestyj zawarcia pokoju. Równocześnie wystosował Kamieniew do L. George'a zapytanie, czy rząd ang. gotów jest poczynić kroki pośredniczące, aby ułatwić nawiązanie przyjaznych stosunków z Wranglem i usunąć istniejącą trudność.

JUNCTIM SPRAWY POLSKIEJ I WRANGLA.

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT.) Havas. „Petit Parisien“ podkreśla ogólne pragnienie zgody, jakie panuje we Francji i oświadcza, że rząd francuski uważa sprawę polską i gen. Wrangla za związane ze sobą. Działania Wrangla mogą mieć bardzo ważne znaczenie dla Polski.

IZBA ANG. ODROZCZONA

Londyn, 18 sierpnia.

(PAT.). Havas. Izba gmin przyjęła jedno-

myślnie wniosek Bonara Lawa odroczenia posiedzenia Izby do 19 października.

L. George usprawiedliwia się przed Kamińskim!

Wiedeń, 18 sierpnia.

(PAT.). (m) B. K. z Amsterdamu. „Telegraph“ podaje: L. George wystosował do Kamińskiego list z odpowiedzią na jego pismo z 15 bm., w którym to piśmie powada, że rząd angielski po odwołaniu Denikina dąży jedynie do tego, by zabezpieczyć los wojska Wrangla i uchodźców, pozostających pod jego opieką i by umożliwić im obronę na Krymie, jeżeli ich bezpieczeństwo nie będzie zagwarantowane. Rząd angielski nie zamierzał zachęcać Wrangla do ofensywy, lecz przeciwnie, ostrzegał go przed nią. — Rząd angielski życzył sobie już 11 czerwca za-

wieszenia broni, pod warunkiem, że gen. Wrangel miałby bezzwłocznie swoje wojska wycofać i zostałby zaproszony do Londynu, aby pertraktować co do przyszłości wojsk stojących pod jego rozkazami i uchodźców, pozostających pod jego opieką. Celem rządu angielskiego było ukończyć stan wojenny w Europie wschodniej i wyraźnie stwierdzić, że nie jest zamiarem rządu ang. odłączyć Krym od reszty Rosji. Rząd ang. nie planuje i teraz popierania Wrangla, lecz zmieni swoje stanowisko wtedy, jeżeli warunki pokojowe zaproponowane Polsce będą zawierały zagrożenie jej niezawisłości.

NOWE ŻĄDANIE KAMIŃSKA WOBEC ANGLII.

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT.) „Havas. „Journal“ podaje, że Kamiński zwrócił się do Lloyda George'a z prośbą, aby Anglia wypowiedziała się jasno w sprawie Wrangla.

NIEMA RÓŻNICY MIĘDZY FRANCYĄ A ANGLIĄ.

Warszawa, 18 sierpnia.

(Telef.). (m) Z Paryża telegrafują: Francuski min. spraw zagr. Palaeologue odbył konferencję z angielskim ambasadorem lordem Derby celem ułożenia formuły, któraby umożliwiła L. George'owi oświadczenie, że nie istnieją żadne różnice między Francją a Anglią.

PRASA FRANCUSKA O DEKLARACJI L. GEORGE'A.

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT.) (Havas). Omawiając deklarację Lloyda George'a w Izbie gmin, „Echo de Paris“ wnioskuję z przemówienia, że zasadnicze podstawy przymierza nie zmieniają się. Sojusznicy pozostają nadal wiernymi przyjaciółmi, gotowymi każdej chwili wspierać się wzajemnie. „Journal“ nie spodziewa się, ażeby decyzja zapadła przed rozstrzygnięciem bitwy o Warszawę i ukończeniem rokowań w Mińsku.

RZĄD FRANCUSKI WZYWA DELEGATÓW ANGIELSKICH DO OPUSZCZENIA FRANCJI.

Paryż, 18 sierpnia.

(PAT.) (Havas). Rząd francuski wezwał delegatów robotników angielskich do opuszczenia Francji, grożąc im w przeciwnym razie wydaleniem.

Niemcy chcą rozbroić i wyrzucić Francuzów z G. Śląska!

Krwawe gwałty niemieckie w Katowicach i Rybniku!

Bytom, 18 sierpnia.

(PAT.). Popołudniu i wieczorem Górny Śląsk był widownią krwawych rozruchów niemieckich przeciwko Francuzom i Polakom.

Do krwawych zająć przyszło szczególnie w Katowicach.

W uzupełnieniu naszej depeszy donosimy na podstawie zasięgniętych a wiarygodnych źródeł, informujemy co następuje: Dnia 14 bm. rozpoczął się

transport wojsk koalicyjnych celem wzmocnienia tamtejszej załogi okupacyjnej.

która nie jest tam dostateczną. Pod wpływem in spiracji z Berlina, tut. dzienniki niem. rozgłosiły, że transporty te przeznaczone są jako posiłki przeciwko bolszewikom. Niemieckie organizacje plebiscytowe, a zwłaszcza bojowe postanowiły wyzyskać ten moment

dawno przygotowanego wystąpienia zbrojnego przeciwko Francuzom i Polakom.

Namówione przeto organizacje kolejarzy przeszkodziły transportom wojsk koalicyjnych, a dla upozorowania tych bolszewickich machinacji powołano się na ogłoszoną przez rząd niemiecki neutralność w wojnie polsko-bolszewickiej.

uważając zaś Górny Śląsk dalej jako kraj niem. zaznaczono, że neutralność niemiecka odnosi się także i do G. Śląska. Niemcy grożą, że nie dopuszczą, aby Górny Śląsk miał się stać podstawą operacyjną przeciwko bolszewikom, gdyż wskutek tego, że bolszewicy wedle wiadomości niemieckich

opanowali już Warszawę i będą się posuwali dalej na zachód,

nie uszanują neutralności G. Śląska. Również żądają Niemcy od władz koalicyjnych, ażeby na G. Śląsk nie wpuszczano uchodźców wojennych polskich, gdyż byłoby to również naruszeniem neutralności. Na odstępnie tej

agitacji, inspirowanej z poza G. Śląska.

kolejarze niemieccy 14 i 15 b. m. zatrzymali kilka transportów wojskowych francuskich na różnych stacjach Górnego Śląska. W Gliwicach urządzili nawet

zamach na pociąg

z wojskiem, puszczając przeciwko niemu rozpadziony parowóz, z którego, jak potem stwierdzono, maszynista i palacz zawczasu wyskoczyli. — Dwaj żołnierze francuscy zostali zabici, a 7 ciężko rannych, z których dwaj podobno także już zmarli.

Stosunek między Niemcami a władzami koalicyjnymi wskutek tego się zaostrzył.

Komisja rządząca koalicyjna ogłosiła, że okupacyjne wojska cieszyńskie nie są przeznaczone dla Polski, a jedynie dla wzmocnienia tut. załogi, celem strzeżenia neutralności Górnego Śląska i nakazała władzom kolejowym dalsze transportowanie wojsk koalicyjnych, co też stać się musi.

Niemcy postanowili jednak koniecznością rozognić stosunki,

a to w tym celu, aby nie dopuścić do wzmocnienia wojsk okupacyjnych, które mają dokonać także ostatecznego rozbrojenia i rozwiązania reichswehry. W tym celu dnia 17 bm. wydał nagle odezwę wzywającą do strajku generalnego dla zdemontowania niby woli ludu górnośląskiego, żądając stanowczo

wstrzymania na czas wojny polsko-rosyjskiej wszelkich transportów wojskowych

na Górny Śląsk. Wydano również odezwę do kupców, aby na dowód solidarności ze strajkiem zamknęli w tym dniu sklepy od południa do wieczora. Na kolejach postanowiono utrzymać ruch tylko osobowy. Polski komitet plebiscytowy dowiedziawszy się o zamierzonym strajku, wydał

odezwę do robotników polskich

z wezwaniem, aby od strajku się wstrzymali i aby

nie brali udziału w demonstracjach, zebraniach i pochodach. Przytem komisaryat wykazał ogłoszeniem dokumentów i nazwisk oficerów niemieckich, że chodzi tu

o wywołanie rozruchów antyfrancuskich i antypolskich.

Na rozkaz tajnej organizacji wojskowej z Wrocławia strajk rozpoczęły dwie główne elektrownie na Górnym Śląsku w Chorzowie i Zabrze, które zaopatrują w prąd elektryczny cały okręg przemysłowy Górnego Śląska. Wstrzymały one pracę od godz. 12 w południe do 8 wieczór, pozbawiając w ten sposób prądu elektrycznego warsztatów pracy i mieszkań prywatnych. Niemcy obstawili przytem główne posterunki w elektrowni swoimi ludźmi, co wskazuje także na

zorganizowaną z góry akcję.

O godz. 5 popołudniu we wtorek odbyły się w różnych miastach Górnego Śląska pod gołym niebem zebrania demonstracyjne, żądające wstrzymania transportów wojsk koalicyjnych dla Polski przez Górny Śląsk. Następnie odbył się

pochód do siedziby władz koalicyjnych,

gdzie delegacje przedłożyły swoje żądania. W Oświęcimiu zebranie i pochód miały przebieg spokojny. Wprawdzie Niemcy próbowali szturmować siedzibę władzy koalicyjnej, ale zostali

odparci przez posterunki francuskie.

W Opolu i Raciborzu wszystko odbyło się równie spokojnie. W Zabrze tłum niemiecki napadł na ulicy na reagenta dra Kobylińskiego i pobił go dotkliwie. Następnie Niemcy urządzili demonstrację przed mieszkaniem dra Kobylińskiego, ale dzięki stanowczej postawie Polaków odstąpili od dalszego zamiaru. W Rybniku przyszło

do krwawego starcia między Niemcami i Polakami.

Podczas strzelaniny, jaka się wywiązała, zostały kilka osób zabitych, a kilkanaście zranionych. Wśród Polaków jest dwóch zabitych, ranny zaś adwokat dr. Różański, przewodniczący polskiego komisaryatu powiatowego.

Do najkrwawszych wałek przyszło w Katowicach.

Tłum niemiecki po zebraniu na placu Fryderyka, ruszył w pochodzie do gmachu komisji koalicyjnej. Patrol konny francuski usiłował rozprędzić demonstrantów, przyczem przyszło do walki między wojskiem a ludnością. Jednego z żołnierzy tłum ściągnął z konia i zabił na miejscu. Wskutek tego przyszło

do strasznej walloi.

gdyż Niemcy przypuścili następnie szturm do gmachu komisji koalicyjnej, pragnąc rozbroić ją, załogę. Francuzi w obronie własnej dali najpierw kilka strzałów w powietrze, kiedy zaś to nie pomogło, musieli strzelać. Wedle dotychczasowych relacji,

zabitych zostało 9 osób, a 27 ciężko rannych.

Wśród zabitych jest dwóch z „sicherheitswehry“, która na znak protestu z powodu zabicia dwóch kolegów, zawiesiła swoje czynności, a jak stwierdzają naoczni świadkowie, samochodem objechała miasto i podburza do walki z Francuzami. W dalszym ciągu zaburzeń Niemcy

zamordowali lekarza polskiego dra Mieleckiego, powszechnie szanowanego przez Polaków i Niemców. Wedle relacji naocznych świadków, sprawa przedstawia się następująco: Dr. Mielecki mieszkał naprzeciw gmachu komisji koalicyjnej i przyglądał się z okna demonstrantom. Nagle rzucono z tłumu granat ręczny, który wybuchł koło domu dra Mieleckiego. Niemcy posadzając go o rzuconie tego granatu, wtargnęli do jego mieszkania.

wywiekli go i śmiertelnie poranili.

Kiedy następnie karetka pogotowia ratunkowego zabrała ciężko rannego do szpitala, tłum Niemców pobiegł za wozem, zatrzymał konie,

rannego dra Mieleckiego wyciągnął z karetki, wyrzucił na bruk i zadepnął na śmierć, rozbijając mu głowę formidnie namiętnie.

Trupa rzucono potem do rzeki. Rozruchy w Katowicach przeciągały się do godz. 3 nad ranem. Dziś sytuacja w Katowicach jest również naprężona. Niemcy głoszą, że

maszą rozbroić Francuzów i wyrzucić ich

z Górnego Śląska. Organizacje polskie poczyniły ze swojej strony odpowiednie zarządzenia celem obrony ludności polskiej.

Strajk polityczny górno-śląskich robotników niem.

Bytom, 18. sierpnia.

(PAT.) Dziś o godz. 1 popołudniu rozpoczął się nazle strajk polityczny robotników niemieckich, skierowany przeciwko transportowaniu wojsk francuskich na Górny Śląsk. Centrałe elektryczne w Chorzem i Zaborzu były nieczynne do godz. 8 wieczór. Również na rozkaz organizacyjni niemieckich kupcy niemieccy zamknęli swo-

je sklepy od godz. 5 popołudniu do wieczora. O godz. 5 popołudniu odbyły się w kilku miastach obwodu przemysłowego zebrania demonstracyjne niemieckie. Miały one wszędzie przebieg spokojny, z wyjątkiem Katowic, gdzie przyszło do krwawego starcia z wojskiem francuskim. Starcie to trwało do późnej nocy

Krwawe starcia tłumów niem. z wojskami francuskimi na G. Ślązku

Berlin, 18. sierpnia.

(PAT.) Załście na Górnym Śląsku przedstawia się w następujący sposób: Zapowiadany strajk demonstracyjny został dziś we wszystkich miastach górnośląskich przeprowadzony od godz. 12 w południe do 7 wieczór. W związku ze zgromadzeniami odbyły się wszędzie masowe pochody, przyczem doszło do starć w Katowicach i Rybniku, o czym donoszą prywatnie, co następuje: W Katowicach przyłączyła się do tyłów pochodu demonstracyjnego kawaleria francuska. Tłum zaatakował ją, przyczem jeden żołnierz francuski został zabity. Francuzi rozpoczęli ogień z karabinów

maszynowych i granatami ręcznymi. 9 trupów, między tymi 2 policyantów i 26 rannych pozostało na placu. Przewódca Polaków, adwokat dr. Milewski, który rzucił granat ręczny z okna, został wywleczony z mieszkania, zabity i wrzucony do rzeki. Policyanci przestali pełnić służbę i złożyli broń. Około godz. 8 ruszył tłum do gmachu policyi, ażeby zabrać broń. Wojsko francuskie zostało wycofane na podstawie rokowań ze związkami zawodowymi. W Rybniku wkroczył oddział polski na zgromadzenie protestujące i rozbił je. Padły strzały, przyczem zabito 4 osoby a jedną raniono.

NAPRĘŻONA SYTUACJA W KATOWICACH.

Berlin, 18. sierpnia.

(PAT.) Wolff w depeszy z Katowic przedstawia w dalszym ciągu załście na Górnym Śląsku następująco: **Wzburzenie dosięgło punktu kulminacyjnego.** Widać poszczególne osoby cywilne z karabinami. Około godz. 11 w nocy pertraktowała deputacja związków zawodowych z komendą niemiecką i żądała rozbrojenia wojsk okupacyjnych za przyrzeczenie swobodnego odejścia. Pełnomocnictwo wojskowe oświadczyło, że raczej zgłnie, wobec czego rokowania zostały zerwane. Gdy deputacja opuściła salę obrad, odezwały się głosy: Nie osiągnęliśmy nic, dawajcie broń, idźmy do szturmu. O godz. 11.15 sytuacja stała się bardzo naprężoną. Rokowania ponownie nawiązano. Wolff donosi w dalszym ciągu o godz. 1 w nocy: Słychać nieustanne strzały karabinów i

wybuchy granatów ręcznych. Tłum zajął samochód komisji koalicyjnej. Wojska okupacyjne nie przeszkadzały temu. Wobec krytycznego położenia, oficer francuski pertraktuje właśnie z tłumem. Przyrzekł on ewentualnie wydanie broni. Z drugiej strony słychać, że załoga jest gotowa oddać broń w ręce urzędników policyjnych.

W pierwszą rocznicę powstania Górnego Śląska.

Bytom, 18. sierpnia.

(PAT.) Z okazji pierwszej rocznicy wybuchu powstania na Górnym Śląsku, pisma tutajsze zamieściły okolicznościowe artykuły. Polskie Towarzystwa urzędziły również nabożeństwa żałobne za poległych powstańców.

Linia graniczna polsko-niemiecka na terytorium Kwidzyńskiem!

Warszawa, 18. sierpnia.

(PAT.) Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych donosi: Komisje międzysojusznicze w Kwidzynie notyfikowały 15. bm. tamtejszemu konsulowi polskiemu tymczasową linię graniczną polsko-niemiecką na terytorium plebiscytowym kwidzyńskim.

Nowo granice oddają Polsce na prawym brzegu Wisły port Kurzebrack, dalej wsi Johannisdorf,

Kleinfelde, Krammerhof, Neudelch, oraz most przez Wisłę pod Opoleniem.

Przejęcie tych miejscowości przez władze polskie nastąpiło 16. bm. Na terenie plebiscytowym Prus wschodnich decyzją rady ambasadorów przyznane zostały Polsce

miejscowości graniczne: Kleinoppern, Groschken i Klein Lobenstein.

WŁADZE POLSKIE OBSADZAJĄ PRYZNANE GRANICE POWIŚLA.

Kwidzyń, 18. sierpnia.

(PAT.) W poniedziałek 15. bm. władze polskie obsadziły przyznane Polsce granice na terenie Powiśla. O godz. 10.30 przeszedł oddział żołnierzy polskich pod komendą por. Chrząstowskiego most na Wisłę pod Opaleniem i przejął z rąk porucznika włoskiego i przedstawicieli komisji fort koło mostu. Równocześnie szereg żandarmerii polskich pod kierownictwem porucznika marynarki Kleniewskiego objął w posiadanie port Kurzebrack. Uroczyste odbyło się przez Polaków przecięcie pięciu miejscowości polskich; w jednej wsi ludność witała ze sztandarami wkraczające wojska polskie.

KOMISJA KOALIC. OPUŚCIŁA KWIDZYŃ.

Kwidzyń, 18. sierpnia.

(PAT.) Dnia 16. bm. opuściła Kwidzyń komisja międzysojusznicza. Wojska okupacyjne koalicyjne opuścić mają teren w środę, 18. bm.

Rozmaitości telegraficzne.

SŁOWACZYŻNA W PRZEDNIU REWOLUCYI

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m) Wiadomości, jakie tutaj otrzymano z Czech, stwierdzała, że cała prasa tamtejsza jest przepelniona wiadomościami o grożącym wybuchu na Słowaczyżnie. Emisaryusze z Węgier organizują rzekomo przewrót polityczny, któ-

ry ma być poparty wkroczeniem wojsk węgierskich. Rząd czeski wysłał znaczne transporty wojsk dla pokrośmienia opornych Słowaków.

BELA KUN WOZI ZE SOBĄ BIŻUTERYE.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m) Do Petersburga przybył Bela Kun. W związku z tem donoszą, że władze niemieckie wykryły w czasie rewizji w bagażach Beli Kuna znaczną ilość biżuterii wartości kilkudziesięciu milionów

NIEMICY GROŻĄ REPRESYAMI OBYWATELSTWOM PERSKIM.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m) Z Berlina donoszą: „Berl. Tageblatt” dowiaduje się, że rząd niemiecki zastosuje represye wobec obywateli perskich w Niemczech z powodu zamordowania konsula Würstrowa w Tebrys i napadu na jego zastępcę Schützta. Represye mają być zastosowane do licznych uczących się w Niemczech studentów perskich.

STRAJK W WATYKANIE.

Warszawa, 18. sierpnia.

(Telef.) (m) Z Medyolanu donoszą do „Corriera della Sera”, że funkcjonaryusze watykańscy rozpoczęli strajk, żądając podwyższenia płac

Ze spraw ruskich.

Lwów, 19. sierpnia.

STANOWISKO PRASY UKRAIŃSKIEJ.

(u) Kto uważnie czyta ukraińską prasę z ostatnich czasów, zwłaszcza dzienniki, które reprezentują pewne partie, ten musi przyznać, że w ich programie politycznym warunki zasadniczo zmieniają się nie pod wpływem jakichś ideowych kierunków, lecz całkiem prostym, utartym zwyczajem: któredy wiatr wieje. „Wpered” wobec chwilowych triumfów armii bolszewickiej, zapominał zdaje się, lub liczy na to, że nikt nie czytał jego poprzednich artykułów, bo obecnie rejestruje z cieniwością statystyka wszelkie bene bolszewii, zapominając o dzielnej armii at. Petlury, której oprócz idealnej strony, zawdzięcza także i to w dużej mierze, materialne powodzenie dziennika swego. Jaki kierunek polityczny reprezentuje to pismo obecnie — odczytując je uważnie, nie można zrozumieć, gdzie dąży? To pewnie tajemnica partyjna.

„Hrom. Dumka”, organ narodowców ukraińskich, zaraziła się — zdaje się — od swego szefa z „góry św. Jura” polityką jezuitką, bo kto z Rusinów chciałby zreasumować myśli polityczne zawarte w artykułach wstępnych dziennika tego od roku, ten musiałby stracić zaufanie w szczerość jego dążeń do odrodzenia narodowego Ukraińców po strasznej katastrofie r. 1919.

„Hrom. Dumka” była pierwszym piśmie ukraińskim, które przyznało, że awantura listopadowa skończyła się — bo musiała się skończyć — katastrofą. To samo pismo przyznawało, że wojna między Polakami a Rusinami nie może wiecznie trwać i musi być zlikwidowana, na podstawie obopólnego porozumienia.

Na to pisały się wszystkie stronnictwa polskie. Premier Witos zapoczątkował nawet przedwstępne kroki do utworzenia porozumienia, do którego nawoływał organ narodowców ruskich, prasa polska przyklasnęła mu. A „Hrom. Dumka”? Zaraz po wymianie myśli reprezentantów swoich wystąpiła z szeregiem artykułów, nie odpowiadających zupełnie ani obecnej sytuacji politycznej Ukraińców galic., ani poprzedniej deklaracji tego pisma, którą wywołała ową konferencję w delegaturze i mogła stanowić podstawę zgody z Polską, wysunęła nawet argumenty, które uległy konfiskacie. (Groźba mas ludowych). Gdzież tu konsekwencja i program partyjny?

„Ukraina”, organ rządu gł. atamana Petlury, musi mieć pewnie zagwarantowane przywileje nietykalności, bo chociaż pismo to wychodzi z Stanisławowie, wszelkie podawane tam wiadomości polityczne, wojskowe, polityczno-wojskowe-informacyjne, Najwyższa cenzura puszcza ją skawie bez skreślenia.

„W Polsce jak kto chce”.

